

III

(Előkészítő jogi aktusok)

EURÓPAI KÖZPONTI BANK

AZ EURÓPAI KÖZPONTI BANK VÉLEMÉNYE

(2012. április 2.)

a hitelminősítő intézetekről szóló 1060/2009/EK rendelet módosításáról szóló rendelet iránti javaslatról, valamint az átruházható értékpapírokkal foglalkozó kollektív befektetési vállalkozásokra (ÁÉKBV) vonatkozó törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések összehangolásáról szóló 2009/65/EK irányelvnek és az alternatív befektetésialap-kezelőkről szóló 2011/61/EU irányelvnek a hitelminősítések túlzott figyelembevétele tekintetében történő módosításáról szóló irányelv iránti javaslatról

(CON/2012/24)

(2012/C 167/03)

Bevezetés és jogalap

2011. december 13-án az Európai Központi Bank (EKB) az Európai Unió Tanácsától azt a felkérést kapta, hogy alkosson véleményt a hitelminősítő intézetekről szóló 1060/2009/EK rendelet módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendelet iránti javaslatról⁽¹⁾ (a továbbiakban: rendelettervezet), valamint az átruházható értékpapírokkal foglalkozó kollektív befektetési vállalkozásokra (ÁÉKBV) vonatkozó törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések összehangolásáról szóló 2009/65/EK irányelvnek és az alternatív befektetésialap-kezelőkről szóló 2011/61/EU irányelvnek a hitelminősítések túlzott figyelembevétele tekintetében történő módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelv iránti javaslatról⁽²⁾ (a továbbiakban: az irányelvtervezet).

Az EKB véleményalkotásra szolgáló hatásköre az Európai Unió működéséről szóló szerződés 127. cikkének (4) bekezdésén és 282. cikkének (5) bekezdésén alapul, mivel a rendelettervezet és az irányelvtervezet olyan rendelkezéseket tartalmaz, amelyek érintik a Központi Bankok Európai Rendszerének a Szerződés 127. cikkének (5) bekezdésében említett, a pénzügyi rendszer stabilitására vonatkozó politikák zavartalan megvalósításában való részvételét. Az Európai Központi Bank eljárási szabályzatának 17.5. cikke első mondatával összhangban a Kormányzótanács fogadta el ezt a véleményt.

Általános észrevételek

Az EKB osztja a rendelettervezet és az irányelvtervezet szerint követendő átfogó célkitűzést, amely a pénzügyi stabilitási kockázatok csökkentéséhez való hozzájárulás, továbbá a befektetőknek és az egyéb piaci szereplőknek a pénzügyi piacokba és a minősítések megbízhatóságába fektetett bizalmának helyreállítása. A javasolt intézkedések célja: a) a külső hitelminősítések túlzott figyelembevételének mérséklése; b) az államadósság-minősítések változásához kapcsolódó towaterjedő hatások kockázatának mérséklése; c) a hitelminősítési piaci feltételek javítása a minősítések javításának céljával; d) a befektetők számára jogorvoslati jog biztosítása; és e) a minősítések minőségének javítása a hitelminősítő ügynökségek függetlenségének megerősítésével, valamint a helyes hitelminősítési folyamatok és módszertanok előmozdítása. Az EKB nagyban érdekelt azon szabályozási kezdeményezésekben, amelyek mérséklik a külső hitelminősítések túlzott figyelembevételét⁽³⁾. A hitelminősítő ügynökségek minősítései hiányosságainak észlelt fennállása fontos hatást

⁽¹⁾ COM(2011) 747 végleges.

⁽²⁾ COM(2011) 746 végleges.

⁽³⁾ Lásd az „Európai Bizottság nyilvános konzultációja a hitelminősítő ügynökségekről – Az eurorendszer válasza”, 2011. február (a továbbiakban: az eurorendszer válasza), elérhető az EKB weboldalán: <http://www.ecb.europa.eu> címen.

gyakorolhat a piaci bizalomra és lehetségesen káros hatása lehet a pénzügyi stabilitásra. Ilyen előzmények után az EKB osztja a Bizottság azon konkrét célkitűzését, hogy csökkenjen a külső hitelminősítések túlzott figyelembevétele, ami egybehangzik a Pénzügyi Stabilitási Tanács („FSB”) által e területen megállapított elvekkel ⁽⁴⁾.

Az EKB egyben támogatja az Európai Értékpapír-piaci Hatóságra („EÉPH”) a hitelminősítő ügynökségek engedélyezése és felügyelete tekintetében ruházott átfogó hatásköröket. Az EÉPH rendelettervezet szerinti további feladatai hozzá fognak járulni a hitelminősítés piaci körülményeinek javításához, a minősítések minőségének javítása, valamint a helyes hitelminősítési folyamatok és módszertanok előmozdítása érdekében ⁽⁵⁾.

Különös észrevételek

1. A külső hitelminősítések túlzott figyelembevétele

A pénzügyi intézmények hitelkockázatának értékelése

1.1. A rendelettervezet értelmében a pénzügyi intézményeknek el kell készíteniük saját hitelkockázat-értékeléseiket, és „valamely jogalany vagy pénzügyi eszköz hitelképességének értékelése során nem támaszkodhatnak kizárólag és mechanikusan a hitelminősítésekre” ⁽⁶⁾. Ezen túlmenően az e vállalkozások felügyeletéért felelős illetékes hatóságoknak szigorúan ellenőrizniük kell a vállalkozások hitelminősítési folyamatait ⁽⁷⁾. Ezek a rendelkezések tükrözik a de Larosiére-jelentés megállapításait ⁽⁸⁾ és azt az FSB-elveket, mely szerint a bankoktól, piaci szereplőktől és intézményi befektetőktől el kell várni saját hitelminősítéseik elkészítését ⁽⁹⁾.

1.2. Az EKB támogatja az FSB és a Bizottság külső hitelminősítések túlzott figyelembevételének csökkentésére irányuló közös célkitűzését ⁽¹⁰⁾. Konkrétabban: az EKB megjegyzi, hogy a hitelintézetek tevékenységéhez való hozzáférésről és a hitelintézetek és befektetési vállalkozások prudenciális felügyeletéről, valamint a pénzügyi konglomerátumhoz tartozó hitelintézetek, biztosítóintézetek és befektetési vállalkozások kiegészítő felügyeletéről szóló 2002/87/EK irányelv módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelv iránti javaslatban ⁽¹¹⁾ szerepelnek ezzel foglalkozó rendelkezések, hangsúlyozva a saját-tőke-követelmény kiszámítása tekintetében, és a hitel- és partnerkockázattal kapcsolatban a hitelintézetek belső megközelítésének kialakítását ⁽¹²⁾. Ezen túlmenően, míg a pénzügyi intézményeknek is elő kell írni megfelelő kockázatértékelési kapacitások kialakítását, ezeknek arányban kell állniuk tevékenységük jellegével, méretével és összetettségével.

Az EKB egyben tudomásul veszi a 2009/65/EK irányelv és az alternatív befektetésialap-kezelőkről, valamint a 2003/41/EK és a 2009/65/EK irányelv, továbbá az 1060/2009/EK és az 1095/2010/EU

⁽⁴⁾ Lásd: „Principles for reducing reliance on CRA ratings” (Elvek a hitelminősítő ügynökségek minősítéseire hagyatkozás csökkentéséhez), Pénzügyi Stabilitási Tanács, 2010. október 27. (a továbbiakban: az FSB elvei), valamint a II. mellékletben az eurorendszer hitelminősítési kerettel kapcsolatos politikájának áttekintését.

⁽⁵⁾ Lásd például a hitelminősítő intézetekről szóló 1060/2009/EK rendeletet módosító európai parlamenti és tanácsi rendeletre vonatkozó javaslatról szóló, 2010. november 19-i CON/2010/82 vélemény 1. és 2. pontját. Valamennyi vélemény közzétételre kerül az EKB weboldalán a <http://www.ecb.europa.eu> címen.

⁽⁶⁾ A rendelettervezet 1. cikkének (6) bekezdése, az új 5a. cikk első mondata.

⁽⁷⁾ A rendelettervezet 1. cikkének (6) bekezdése, az új 5a. cikk második mondata.

⁽⁸⁾ Lásd a Jacques de Larosiére által elnökölt, az európai uniós pénzügyi felügyelettel foglalkozó magas szintű csoport 2009 február 25-i jelentésének 19–20. oldalát. A csoport álláspontja az, hogy az egyes pénzügyi rendeletek által előírt minősítések használata számos problémát vet fel, de ebben a szakaszban valószínűleg elkerülhetetlen. Mindazonáltal a csoport véleménye szerint ennek idővel jelentősen csökkennie kell. A felügyeleti hatóságoknak ellenőrizniük kell, hogy a pénzügyi intézmények rendelkeznek-e kapacitással a külső hitelminősítések (melyekre már nem szabad túlzott mértékben hagyatkozniuk) használatának megbízható független értékeléssel való kiegészítésére.

⁽⁹⁾ Lásd az FSB-elvek II. elvét, a piac külső hitelminősítésekre való hagyatkozásának mérséklése.

⁽¹⁰⁾ Lásd a rendelettervezet indokolásának 3.4.2. szakaszát a 7. oldalon, és a csatolt hatásvizsgálat 11–13. és 25–28. oldalát.

⁽¹¹⁾ COM (2011) 453 végleges.

⁽¹²⁾ Lásd a hitelintézetek tevékenységéhez való hozzáférésről és a hitelintézetek és befektetési vállalkozások prudenciális felügyeletéről, valamint a pénzügyi konglomerátumhoz tartozó hitelintézetek, biztosítóintézetek és befektetési vállalkozások kiegészítő felügyeletéről szóló 2002/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelv iránti javaslatot (COM(2011) 453 végleges – a CRD-IV irányelvtervezet) 76. cikkének (2) és (3) bekezdését, valamint 77. cikkét. Lásd még a hitelintézetek és befektetési vállalkozások prudenciális követelményeire vonatkozó európai parlamenti és tanácsi rendelet iránti javaslatot (COM(2011) 452 végleges – a CRD-IV rendelettervezet).

rendelet módosításáról szóló, 2011. június 8-i 2011/61/EU irányelv⁽¹³⁾ megfelelő módosításait. Ezért a rendelettervezet és az ágazati jogszabályok megfelelő rendelkezései következetességének biztosítása érdekében az EKB ajánlja a pénzügyi intézményekre a rendelettervezetben előírt kötelezettségek jellegének pontosítását.

Az uniós jogszabályokban a külső hitelminősítésekre való hivatkozások

- 1.3. A rendelettervezet alapján pedig az EÉPH, az EBH és az EBFH útmutatóikban, ajánlásaikban és a technikai standardok tervezeteiben nem hivatkozhatnak hitelminősítésekre, ha az ilyen hivatkozások esetlegesen azt váltják ki, hogy az illetékes hatóságok vagy pénzügyi piacok szereplői mechanikusan a hitelminősítéseket veszik figyelembe⁽¹⁴⁾. Ennek megfelelően az EBH, az EBFH és az EÉPH legkésőbb 2013. december 31-ig a meglévő iránymutatásokban és ajánlásokban szereplő, hitelminősítésekre történő valamennyi hivatkozást felülvizsgálja és adott esetben eltávolítja⁽¹⁵⁾. Hasonló követelményt írtak elő az Európai Rendszerkockázati Testületre (ERKT) figyelmeztetési és ajánlái tekintetében⁽¹⁶⁾.
- 1.4. Az EKB értelmezése szerint valamennyi javasolt módosítás célja az FSB-elvek végrehajtása, melyek felkérlik a „standardok megállapítóit és a hatóságokat, hogy értékeljék a standardokban, törvényekben és rendeletekben szereplő, a hitelminősítő intézetek általi hitelminősítésekre való hivatkozásokat, és ha lehetséges, azokat töröljék vagy váltsák fel megfelelő alternatív hitelképességi standardokkal”⁽¹⁷⁾. Mindazonáltal, noha tanácsos lehet az uniós és nemzeti jogszabályokból eltávolítani a külső hitelminősítések kötelező figyelembevételét, vagy teljes körűen az ezekre való hivatkozásokat annyiban, hogy ezeket a követelményeket vagy hivatkozásokat úgy lehet értelmezni, mint amelyek ösztönzik az ilyen minősítések „mechanikus” figyelembevételét, az EKB óvatosságot ajánl a rendelettervezet fenti rendelkezésének megfogalmazásakor⁽¹⁸⁾, mivel az alkalmazás nehéznek bizonyulhat.
- 1.5. Először, az európai felügyeleti hatóságokat illetően a pénzügyi szolgáltatásokra vonatkozó 1. szintű uniós jogszabályok a külső hitelminősítésekre vagy hitelminősítésekre hivatkoznak. Ez a helyzet például az uniós banki jogszabályokban, melyek a külső hitelminősítő intézményekre (KHMI-kre) hivatkoznak⁽¹⁹⁾, és hivatalosan felkérlik az EBH-t a hitelminősítésekhez kapcsolódó szabályozástechnikai standardtervezeteket kidolgozására⁽²⁰⁾. Az európai felügyeleti hatóságok által kidolgozott szabályozástechnikai standardtervezeteket a Bizottság fogadja el az 1. szintű jogszabályokban szereplő felhatalmazó rendelkezések alapján⁽²¹⁾ és céljuk e rendelkezések további kiegészítése vagy pontosítása. Ezért a fenti szövegekben a hitelminősítésekre való hivatkozás tilalma nehezen alkalmazhatónak tűnik, még ha az európai felügyeleti hatóságok kaptak is bizonyos mérlegelési jogkört az „adott esetben” kitétel révén⁽²²⁾. Különösen annak megítélése szubjektív, hogy a hitelminősítésekre való hivatkozás ténylegesen a hitelminősítések mechanikus figyelembevételét váltja-e ki ahelyett, hogy a befektetők és a piaci szereplők számára tájékozott értékelést tenne lehetővé, aminek következtében a rendelettervezetbe jogi követelményként való bevezetése problematikus.
- 1.6. Másodszor az ERKT-t illetően: az ERKT figyelmeztetéseiben és ajánlásaiban a hitelminősítésekre való hivatkozás fent említett tilalma is aránytalannak látszik, hiszen a hitelminősítések értékes információforrást alkotnak, és olyan referenciapontokat vagy modelleket nyújtanak, melyeket az ERKT feladataival összefüggésben felhasználhat.

⁽¹³⁾ HL L 174., 2011.7.1., 1. o., lásd még az irányelvtervezet 1. és 2. cikkét.

⁽¹⁴⁾ A rendelettervezet 1. cikkének (6) az új 5b. cikk első bekezdése.

⁽¹⁵⁾ L. 14. lábjegyzet.

⁽¹⁶⁾ A rendelettervezet 1. cikkének (6) bekezdése, az új 5b. cikk második bekezdése.

⁽¹⁷⁾ Lásd az FSB-elvek I. elvét, a standardokban, törvényekben és rendeletekben a külső hitelminősítésekre való hivatkozás mérséklése.

⁽¹⁸⁾ Lásd a rendelettervezet 1. cikkének (6) bekezdését, az új 5a. cikket.

⁽¹⁹⁾ Lásd például a KHMI-k általi hitelminősítésekre a 2006/48/EK irányelv 80–83. és 96–99. cikkét, valamint VI. és IX. mellékletét, a CRD IV. rendelettervezet 130. és azt követő cikkei, továbbá a 2003/71/EK és a 2009/138/EK irányelvnek az Európai Biztosítási és Foglalkoztatáshozjáró-hatóság és az Európai Értékpapír-piaci Hatóság hatásköre tekintetében történő módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelv iránti javaslat (COM(2011) 8 végleges – a II. gyűjtőirányelv-tervezet) 109a. cikke (1) bekezdésének b) pontját és 111. cikke (1) bekezdésének n) pontját.

⁽²⁰⁾ A 2006/48/EK irányelv 81. cikkének (2) bekezdése és 97. cikkének (2) bekezdése.

⁽²¹⁾ Lásd például a 2006/48/EK irányelv 81. cikke (2) bekezdésének második albekezdését, a CRD IV rendelettervezet 131. cikkének (1) bekezdését, és a II gyűjtőirányelv-tervezet 111. cikke (1) bekezdésének n) pontját.

⁽²²⁾ Amint arra a rendelettervezet 1. cikkének (6) bekezdése, az új 5b. cikk első bekezdésének utolsó mondata következtetni enged.

- 1.7. Az EKB összességében támogatja az FSB azon álláspontját, hogy a hitelminősítő ügynökségek fontos szerepet töltenek be és minősítéseiket a cégek belső hitelminősítési folyamataikban megfelelően felhasználhatják⁽²³⁾. Ezzel összefüggésben a jelenlegi reform célkitűzése a külső hitelminősítésekre való túlzott mértékű hagyatkozás csökkentése, illetve a minősítések minőségének javítása, nem pedig használatuk beszüntetése. Ugyanakkor a hitelminősítő ügynökségek minősítéseinek valamely vállalkozás általi felhasználása nem mérsékli annak biztosításában fennálló saját felelősségét, hogy hitelkitettségeinek megbízható értékelésen kell alapulniuk⁽²⁴⁾. Az EKB támogatja az FSB által tanácsolt fokozatos megközelítést, és megjegyzi, hogy a hitelminősítő ügynökségek minősítéseire való hivatkozásokat csak akkor kell elhagyni vagy lecserélni, ha más hiteles alternatívákat azonosítottak és azok biztonságosan végrehajthatóak. Ezzel összefüggésben szükséges, hogy a standardok meghatározói és a hatóságok alakítsanak ki átállási terveket és menetrendeket a hitelminősítő ügynökségek minősítéseire való hivatkozások elhagyásának vagy lecserélésének lehetőség szerinti lehetővé tételére, és a kockázatkezelési kapacitások ehhez társuló erősítésének biztonságos bevezetésére.
- 1.8. Az EKB ajánlja a rendelettervezet 1. cikke (6) bekezdésének⁽²⁵⁾ a rendelettervezet preambulumbekzdésével való felváltását, mely emlékezteti a hatóságokat annak fontosságára, hogy adott esetben járuljanak hozzá a külső hitelminősítésekre való túlzott hagyatkozás mérséklésének fent említett célkitűzéséhez. Az EKB megjegyzi továbbá, hogy a CRD IV. irányelvtervezet alapján⁽²⁶⁾ az EBH az EFBH-val és az EÉPH-val együttműködve évente kétszer jelentést tesz közzé arról, hogy a tagállamok jogszabályai milyen mértékben hivatkoznak külső minősítésekre, valamint a tagállamok által az ilyen hivatkozások csökkentése érdekében tett lépésekről. Az EKB azt ajánlja, hogy az európai felügyeleti hatóságok – az EKB és az ERKT álláspontját figyelembe véve – számoljanak be a Bizottságnak az uniós és nemzeti jogszabályokban a külső minősítésekre való hivatkozás tekintetében a lehetséges alternatív vagy kiegészítő megoldásokról.
- 1.9. A vélemény II. melléklete tájékoztatási céllal ismerteti az eurorendszer által a fedezetek likviditási műveletekhez való elfogadhatóságával kapcsolatban használt hitelminősítési módszertanokat.

2. **Hitelminősítő ügynökségek és külső hitelminősítő intézetek**

Külső hitelminősítések és a KHMI-k elfogadhatósága

- 2.1. Az 1060/2009/EK rendelet előírja, hogy egy hitelminősítő ügynökség KHMI-ként történő elismerése feltételeként az ügynökségnek kérnie kell nyilvántartásba vételét⁽²⁷⁾ a hitelintézetek tevékenységének megkezdéséről és folytatásáról szóló, 2006. június 14-i 2006/48/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel összhangban⁽²⁸⁾, és hogy e nyilvántartásba vételi eljárás nem válthatja fel a KHMI-k 2006/48/EK irányelvvel összhangban történő elismerésének kialakult eljárását⁽²⁹⁾.
- 2.2. A CRD IV rendelettervezet értelmében⁽³⁰⁾ a KHMI-k illetékes hatóságok általi elismerése következtében az 1060/2009/EK rendeletnek megfelelően nyilvántartásba vett vagy hitelesített külső hitelminősítő ügynökségek automatikusan elfogadhatóak⁽³¹⁾. Az EKB támogatja a CRD IV. rendelettervezetben szereplő új eljárást, mivel ez hozzá fog járulni a KHMI-k elismerési eljárásának egyszerűsítéséhez és a horizontális konzisztencia biztosításához⁽³²⁾. A jogi egyértelműség és az átláthatóság érdekében az EKB azonban további pontosítást javasol a rendelettervezetben egy preambulumbekzdésben, hogy a CRD IV rendelettervezet hatályba lépése a fenti hitelminősítő ügynökségek és a központi bankok (mint KHMI-k) automatikus elismerését vonja maga után, és hogy szükség van a hitelminősítés és a hitelminőségi kategóriák közötti kapcsolat meghatározására, azaz a megfeleltetésre.

⁽²³⁾ Lásd az FSB-elvek II. elvét.

⁽²⁴⁾ L. 23. lábjegyzet.

⁽²⁵⁾ A rendelettervezet 1. cikkének (6) bekezdése, az új 5b. cikk.

⁽²⁶⁾ Az irányelvtervezet 150. cikkének (2) bekezdése.

⁽²⁷⁾ Az 1060/2009/EK rendelet 2. cikkének (3) bekezdése.

⁽²⁸⁾ HL L 177., 2006.6.30., 1. o.

⁽²⁹⁾ Lásd az 1060/2009/EK rendelet (44) preambulumbekzdését.

⁽³⁰⁾ A CRD IV. rendelettervezet 130. cikkének (2) bekezdése és 262. cikkének (2) bekezdése.

⁽³¹⁾ Vö. a CRD IV rendelettervezet 130., 131. és 133. cikkét, valamint a 2006/48/EK irányelv 81–97. cikkét és VI. mellékletének II. részét.

⁽³²⁾ Lásd a 2003/71/EK és a 2009/138/EK irányelvnek az Európai Biztosítási és Foglalkoztatónyugdíj-hatóság és az Európai Értékpapír-piaci Hatóság hatásköre tekintetében történő módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvre irányuló javaslatról szóló, 2011. május 4-i CON/2011/42 vélemény 6.4. pontját.

Megfeleltetés és európai minősítési mutató

- 2.3. A rendelettervezet előírja az EÉPH számára európai minősítési mutató létrehozását, amely magában foglal minden, az (1) bekezdésnek megfelelően az EÉPH-hoz benyújtott hitelminősítést, valamint egy aggregát minősítési mutatót valamennyi minősített, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírra vonatkozóan⁽³³⁾. A mutató és az egyes hitelminősítések közzétételre fognak kerülni az EÉPH honlapján. A rendelettervezet szerint az EÉPH-nak benyújtott minősítések egy harmonizált minősítési skálán⁽³⁴⁾ fognak alapulni.
- 2.4. Miközben az EKB támogatja a minősítések piaci szereplők általi fokozott átláthatóságát, átjárhatóságát és összehasonlíthatóságát, mindazonáltal – a versenyre és a minősítési modellek sokféleségére esetlegesen jelentkező negatív hatások miatt – biztosítani kell, hogy a harmonizált minősítési skála ne fejtsen ki a módszertanok és eljárások harmonizálása irányában nyomást a hitelminősítő ügynökségekre.
- 2.5. Mindemellett az EKB megjegyzi, hogy a megfeleltetési eljárásokat a banki szektorban az EBH⁽³⁵⁾, a biztosítási szektorokban pedig az EFBH⁽³⁶⁾ fogja kidolgozni. E kérdések horizontális jellegére figyelemmel helyénvaló lenne a megfeleltetési folyamat összehangolása, esetlegesen az európai felügyeleti hatóságok vegyes bizottságán keresztül⁽³⁷⁾. Ezzel összefüggésben az EKB ajánlja a harmonizált minősítési skálára való hivatkozás elhagyását, és javasolja, hogy 2015 decemberéig az EÉPH az EBH-val és az EFBH-val együttműködésben vizsgálja felül a nyilvántartásba vett és hitelesített hitelminősítő ügynökségek által kiadott hitelminősítések tekintetében harmonizált minősítési skála létrehozásának megvalósíthatóságát, és számoljon be a Bizottságnak erről a kérdéskörrel. Ez magával vonná a rendelettervezetben az európai minősítési mutatóra való hivatkozásoknak az európai minősítési platformra való hivatkozásokkal történő felváltását.

3. Egyéb észrevételek

Államadósság-minősítések

- 3.1. Az EKB támogatja az államadóssággal kapcsolatban a módszertan és a minősítési eljárás átláthatóságának fokozására és közzétételére tett kezdeményezéseket⁽³⁸⁾. A rendelettervezet egyedi rendszert vezet be az államadósság-minősítések felülvizsgálatának gyakoriságát és a kiadási eljárásukat illetően. Az EKB üdvözli ezeket a javasolt módosításokat, nevezetesen a hitelminősítő ügynökségeknek az államadósság-minősítések gyakoribb felülvizsgálatára történő felkérését. Noha a minősítéseket csak az uniós piacok zárását követően, illetve nyitásukat legalább egy órával megelőzően szabad közzétenni, az EKB álláspontja szerint más kezdeményezések is megtehetőek a minősítések változása esetleges prociklikus hatásának mérséklésére. Az EKB ajánlja a minősítésváltozás időzítése által kiváltott volatilitás mérséklése módjainak vizsgálatát, konkrétan akkor, amikor a kibocsátót minősítés tekintetében megfigyelik és közel áll befektetési minősítésének elvesztéséhez, illetőleg amikor a több fokozattal való leminősítést tervezik. Ezekben az esetekben tovább lehetne vizsgálni a hirtelen kilengések enyhítése érdekében a piac felé történő gyakoribb kommunikációra vonatkozó javaslatokat.

Ezen túlmenően az EKB megjegyzi, hogy a rendelettervezet előírja, hogy a hitelminősítő ügynökségeknek minden egyes államadósság-minősítés vagy ahhoz kapcsolódó minősítési kilátás kibocsátásakor a minősítéshez vagy minősítési kilátáshoz részletes kutatási jelentést kell csatolniuk, amely magyarázatot nyújt a minősítés, illetve kilátás meghatározása során figyelembe vett valamennyi feltételre, paraméterre, korlátra, bizonytalanságra és egyéb tényezőre⁽³⁹⁾. E tekintetben helyénvaló lehet e követelmények némelyikének más típusú minősítésekre való kiterjesztése is, különösen a minősítés változását indokoló kvantitatív és kvalitatív feltevésekre vonatkozó feltevésekre és azok relatív súlyára.

A hitelminősítő ügynökségek függetlensége

- 3.2. Az EKB támogatja a Bizottság hitelminősítő ügynökségek függetlenségével kapcsolatos kérdések rendezésére vonatkozó javaslatát. Mindazonáltal – mivel a minősítések jelenlegi „kibocsátó fizet” finanszírozási modellje összeférhetetlenség forrása lehet, és így a minősítésekre torzító hatást fejthet

⁽³³⁾ A rendelettervezet 1. cikkének (14) bekezdése, az új 11a. cikk.

⁽³⁴⁾ A rendelettervezet 1. cikkének (14) bekezdése és 1. cikkének (18) bekezdése, az új 11a. cikk (1) bekezdése és a 21. cikk (4a) bekezdése.

⁽³⁵⁾ Lásd a CRD IV rendelettervezet 31. és 265. cikkét, valamint az Európai Bankfelügyeleti Bizottság külső hitelminősítő intézetek elismeréséről szóló, 2010. november 30-i módosított iránymutatás 3. részét, az iránymutatás elérhető az EBH weboldalán, a <http://www.eba.europa.eu> címen.

⁽³⁶⁾ Lásd a 2003/71/EK és a 2009/138/EK irányelvnek az Európai Biztosítási és Foglalkoztatásügyi Bizottság és az Európai Értékpapír-piaci Hatóság hatásköre tekintetében történő módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvre irányuló javaslatról a 2011. szeptember 21-i elnökségi kompromisszumos javaslatot, mely elérhető a Tanács weboldalán a <http://register.consilium.europa.eu> címen.

⁽³⁷⁾ Lásd a CON/2011/42 vélemény 6.4. pontját.

⁽³⁸⁾ Lásd az eurorendszer válaszában 2.1. pontját.

⁽³⁹⁾ A rendelettervezet I. mellékletének 6. pontja.

ki⁽⁴⁰⁾ – indokoltak az alternatív kompenzációs modellre vonatkozó, messzebbre mutató megoldások. Az EKB ezért üdvözli a Bizottság hitelminősítő ügynökségek díjazási modelljei megfelelőségének figyelemmel kísérésére végzett, folyamatos munkáját és várakozással tekint az erre vonatkozó – más országokban, így az Egyesült Államokban⁽⁴¹⁾, végzett munkát is figyelembe vevő – jelentésnek az Európai Parlamenthez és a Tanácshoz 2012 végéig történő benyújtása elé.

- 3.3. Miközben az EKB támogatja a hitelminősítő ügynökségek részvényesi struktúráját illető szigorúbb szabályokat⁽⁴²⁾, javasolja, hogy a Bizottság vizsgálja felül az 5 %-os értékhatárt⁽⁴³⁾ annak hatásossága biztosítása érdekében.

Rotációs elvek

- 3.4. Noha az EKB támogatja a Bizottság rotációs szabály bevezetésére vonatkozó szándékát, azaz hogy az azonos értékelt jogalanyokhoz fűződő hosszú távú kapcsolat veszélyeztetheti a minősítések függetlenségét, a lehetséges nem tervezett következmények további értékelést igényelhetnek⁽⁴⁴⁾. Elsőként – noha a rotációs szabálynak hozzá kell járulnia a „kibocsátó fizet” modellből eredő összeférhetlenség megelőzéséhez, meg kell előzni, hogy a hitelminősítő ügynökségek rotációja negatív hatást fejtsen ki a minősítések minőségére, különösen mivel fennállhat annak kockázata, hogy az új piacra lépők feljavított értékelésekkel vagy árcsökkenéssel versenyeznek. Másodsorban, a rotációs szabály nem vezethet az adattárak megszüntetéséhez, mivel ez a minősítési modellek validálása tekintetében keltene problémákat. Harmadszor: e rendelkezés hatásosságához biztosítani kell, hogy az összes minimumkövetelménynek megfelelő hitelminősítő ügynökségek megfelelő választéka létezzen, különösen a különleges minősítések – így a strukturált pénzügyi termékek minősítése – tekintetében. Ezért további elemzést indokolhat azon évek számának pontos meghatározása, amelyek elteltével a rotációnak meg kell történnie. Végezetül e tekintetben figyelembe kell venni a „kibocsátó fizet” modell küszöbön álló értékelésével való kölcsönhatást⁽⁴⁵⁾.

Módszertanok

- 3.5. Az EKB támogatja a javaslat szerint az EÉPH-ra az új vagy módosított hitelminősítő ügynökségi módszertanok megfelelősége tekintetében telepítendő feladatokat⁽⁴⁶⁾. Az EKB ajánlja annak pontosítását, hogy az EÉPH szerepe a módszertanok irányadó szabályoknak való megfelelésének értékelésére korlátozódik. Ezen túlmenően indokolt lehet az irányadó eljárás és határidők meghatározása annak biztosítására, hogy az EÉPH általi értékelés ne gátolja meg a hitelminősítő ügynökségeket új minősítések kiadásában. Az EKB egyben üdvözli azt a javaslatot is, mely bővebb és közelebbit útmutatást ír elő az összes eszközosztály minősítése mögött meghúzódó módszertanok és kiinduló feltételezések tekintetében. Végezetül az EKB üdvözli a minősítési módszertanok, modellek vagy fő feltételezések vonatkozásában a nyilvános konzultáció bevezetését.

Strukturált pénzügyi eszközökre vonatkozó szabályok

- 3.6. Az EKB üdvözli a strukturált pénzügyi eszközök átláthatóságának növelésére vonatkozó javaslatot⁽⁴⁷⁾. Az EKB különösen támogatja a strukturált pénzügyi eszközökre vonatkozó részletes adatok javasolt közzétételi követelményét⁽⁴⁸⁾ – konkrétan egy központi weboldalon⁽⁴⁹⁾ – és a strukturált pénzügyi eszközök tekintetében a két hitelminősítés követelményét⁽⁵⁰⁾. E vonatkozásokról az EKB a következőket kívánja kiemelni:
- 3.7. Először is a horizontális következetesség biztosítása és a szabályok megkettőzésének megelőzése végett pontosítani kell a kibocsátók, kezdeményezők és szponzorok strukturált pénzügyi eszközökkel kapcsolatos, a rendelettervezetben közzétételi követelményei és az egyes ágazatokban az értékpapírosításra vonatkozó hasonló követelmények közötti kapcsolatot⁽⁵¹⁾.

⁽⁴⁰⁾ Lásd az eurorendszer válaszában 5. pontját.

⁽⁴¹⁾ Lásd a rendelettervezet 1. cikkének (24) bekezdését, a 39. cikk (1) bekezdését.

⁽⁴²⁾ Lásd a rendelettervezet 1. cikkének (8) bekezdését, a 6a. cikket.

⁽⁴³⁾ Lásd a rendelettervezet 1. cikkének (8) bekezdését, a 6a. cikk (1) bekezdésének a) pontját.

⁽⁴⁴⁾ A rendelettervezet 1. cikkének (8) bekezdése, az új 6b. cikk.

⁽⁴⁵⁾ Az 1060/2009/EK rendelet 39. cikkének (1) bekezdése.

⁽⁴⁶⁾ A rendelettervezet 1. cikkének (10) és (19) bekezdése.

⁽⁴⁷⁾ Lásd a rendelettervezet 1. cikkének (11) bekezdését.

⁽⁴⁸⁾ A rendelettervezet 1. cikkének (11) bekezdése, az új 8a. cikk (1) bekezdése.

⁽⁴⁹⁾ A rendelettervezet 1. cikkének (11) bekezdése, az új 8a. cikk (4) bekezdése.

⁽⁵⁰⁾ A rendelettervezet 1. cikkének (11) bekezdése, az új 8b. cikk.

⁽⁵¹⁾ Lásd például a 2006/48/EK irányelv 122a. cikkét, a 2011/61/EU irányelv 17. cikkét, a 2009/65/EK irányelv 50a. cikkét és a biztosítási és viszontbiztosítási üzleti tevékenység megkezdéséről és gyakorlásáról szóló, 2009. november 25-i 2009/138/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (Szolvencia II.) (HL L 335., 2009.12.17., 1. o.) 135. cikkét.

- 3.8. Másodsor, az eurorendszer eszközfedezetű értékpapírjaira vonatkozó kölcsön szintű tájékoztatási kezdeményezés konkrét, kölcsönönkénti tájékoztatási követelményeket állapít meg az eurorendszer hitelműveleteiben fedezetként elfogadott eszközfedezetű értékpapírok vonatkozásában. Ennek célja az átláthatóság fokozása és a mögöttes kölcsönökre és azok teljesítményére vonatkozó, időszerűbb tájékoztatásnak szabványosított formában a piaci szereplők számára történő rendelkezésre bocsátása. E tekintetben az EKB megjegyzi, hogy lehetnek szinergiák, melyeket az EÉPH-nak a strukturált pénzügyi termékekre vonatkozó információk jelentése tartalmának és formátumának kidolgozásakor követnie kell ⁽⁵²⁾.
- 3.9. Harmadsor: az EKB üdvözli a strukturált pénzügyi eszközök és a fedezett kötvények piacain az átláthatósági követelmények fokozásához hozzájáruló kezdeményezéseket és a közzétételi követelmények e területen történő harmonizálását. Ezzel összefüggésben az EKB támogatja a Bizottság azon javaslatát, hogy 2015. július 1-jéig értékelni kell az adatszolgáltatás terjedelme kiterjesztésének szükségességét, többek között a fedezett kötvények tekintetében ⁽⁵³⁾. Az EKB egyben megjegyzi, hogy a fedezettkötvény-piac átláthatóságával kapcsolatos kezdeményezéseket más folyamatban levő jogalkotási kezdeményezések is vizsgálják, például a CRD IV. rendelettervezet ⁽⁵⁴⁾. Ennélfogva fontos e különféle kezdeményezések következetességének biztosítása. Mivel a rendelettervezet elsősorban a hitelminősítő ügynökségek tevékenységeit szabályozza, a fedezett kötvények fenti átláthatósági és közzétételi kezdeményezéseiben szerepelnie kellene egy értékelésnek az ilyen intézkedések bevezetésére legmegfelelőbb uniós jogi eszköz meghatározása érdekében; azaz például a rendelettervezet keretében és/vagy más idevágó uniós pénzügyi szolgáltatási ágazati jogszabályban.

Abban az esetben, ahol az EKB a rendelettervezet módosítására tesz javaslatot, az 1. melléklet tartalmazza a szerkesztési javaslatokat és az azokhoz fűzött magyarázatot.

Kelt Frankfurt am Mainban, 2012. április 2-án.

az EKB elnöke
Mario DRAGHI

⁽⁵²⁾ A rendelettervezet 1. cikkének (11) bekezdése, az új 8a. cikk (3) bekezdése.

⁽⁵³⁾ A rendelettervezet 1. cikkének (24) bekezdése, az új 39. cikk (4) bekezdése.

⁽⁵⁴⁾ A CRD IV. rendelettervezet 478. cikke, a 2012. március 1-i elnökségi kompromisszum, elérhető a Tanács weboldalán: <http://register.consilium.europa.eu>

I. MELLÉKLET

Szerkesztési javaslatok a rendelettervezethez

A Bizottság által javasolt szöveg	Az EKB által javasolt módosítások ⁽¹⁾

1. módosítás

A rendelettervezet (3a) preambulumbekzdése (új)

Nincs szöveg.

„(3a) Az FSB hitelminősítő ügynökségek minősítéseire való hagyatkozás mérséklésére vonatkozó elveiben szerepel, hogy a standardok megállapítóinak és a hatóságoknak értékelniük kell a standardokban, törvényekben és rendeletekben szereplő, a hitelminősítő intézetek általi hitelminősítésekre való hivatkozásokat, és ha lehetséges, azokat törölni kell vagy fel kell váltani megfelelő alternatív hitelképességi standardokkal. Ezt a megközelítést uniós szinten kell ösztönözni. A hatóságoknak megfelelően figyelembe kell venniük a hatóságok és piaci szereplők részéről a hitelminősítésekre való túlzott vagy mechanikus hagyatkozás kerülésének szükségességét egyaránt, és megfelelően hozzá kell járulniuk ehhez a célkitűzéshez.”

Magyarázat

A javasolt módosítás tükrözi a Pénzügyi Stabilitási Tanács („FSB”) hitelminősítő ügynökségek minősítéseire való hagyatkozás mérséklésére vonatkozó elvét, és javasolja, hogy valamennyi uniós és nemzeti hatóság járuljon hozzá ehhez a célkitűzéshez (lásd még a 4. és 5. módosítást).

2. módosítás

A rendelettervezet (21a) preambulumbekzdése (új)

Nincs szöveg.

„(21a) A hitelintézetek és befektetési vállalkozások prudenciális követelményeiről szóló 201X. xxxx xxx-i európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽²⁾ hatályba lépésével az e rendelettel összhangban nyilvántartásba vett vagy hitelesített hitelminősítő ügynökségek, és a hitelminősítéseket kiadó, az e rendelet alkalmazása alól mentes központi bankok szabályozási célokra automatikusan KHMI-nek fognak minősülni.”

Magyarázat

Az 1060/2009/EK rendelet és a külső hitelminősítő intézetek (KHMI-k) 2006/48/EK irányelv szerinti elismerési rendszere kölcsönhatását illetően az EKB már megjegyezte, hogy az eljárások megkettőzését és a költséges, egymást átfedő követelményeket kerülni kell ⁽³⁾. Az 1060/2009/EK rendelet (44) preambulumbekzdése kimondja, hogy a rendelet nem válthatja fel a KHMI-k 2006/48/EK irányelv szerinti elismerését. Mindazonáltal mivel az 1060/2009/EK rendelet a külső hitelminősítő intézet fogalmát akként határozza meg, hogy abba beletartozik az 1060/2009/EK rendelettel összhangban nyilvántartásba vett vagy hitelesített valamennyi hitelminősítő intézet vagy az 1060/2009/EK rendelet alá nem tartozó, hitelminősítést kibocsátó központi bankok, az EKB azt ajánlja, hogy egy új preambulumbekzdésben nyerjen megenlítést, hogy a fenti elismerési eljárás a CRD IV. rendelettervezet hatálybalépésével idejétmúlttá válik. E tekintetben az 1060/2009/EK rendelet 2. cikkének (3) bekezdése módosítást igényel majd, amint a CRD IV. rendelettervezet hatályba lép.

3. módosítás

A rendelettervezet 1. cikkének (2a) bekezdése (új)

Az 1060/2009/EK rendelet 2. cikke (4) bekezdésének módosítása

Nincs szöveg.

„(4) A (2) bekezdés d) pontja egységes alkalmazásának biztosítása érdekében a Bizottság a tagállam kérésére és

A Bizottság által javasolt szöveg	Az EKB által javasolt módosítások ⁽¹⁾
	az EKB-val, illetve az EÉPH-val folytatott konzultációt követően a 38. cikk (3) bekezdésében említett szabályozási bizottsági eljárással és e cikk (2) bekezdése d) pontjában említett feltételekkel összhangban olyan határozatot fogadhat el, amelyben megállapítja, hogy egy adott központi bank az említett pont hatálya alá tartozik és ezért hitelminősítései mentesülnek e rendelet alkalmazása alól, és erről értesíti az EÉPH-t. Az Bizottság EÉPH honlapján közzéteszi az e cikk (2) bekezdése d) pontjának hatálya alá tartozó központi bankok jegyzékét.”

Magyarázat

Az elfogadható eszközök hitelminősítési standardjainak értékelésekor az eurorendszer számításba veszi a különféle forrásokból származó hitelminősítéseket, ideértve az egyes nemzeti központi bankok (NKB-k) által működtetett belső hitelminősítési rendszereket. Ezeket a rendszereket az eurorendszer már most is alapos validálás és átfogó teljesítményértékelés alatt tartja. Az NKB-k által kiadott hitelminősítéseket illetően – az EKB e területen meglévő szakértelmének hasznosítása érdekében – az EKB azt ajánlaná, hogy a Bizottság a mentesítésről való döntés előtt konzultáljon az EKB-val és az EÉPH-val.

Az 1060/2009/EK rendelet 18. cikkének (3) bekezdése szerint az ESMA a honlapján közzéteszi az említett rendelettel összhangban nyilvántartásba vett hitelminősítő ügynökségeket. Javasolt, hogy az EÉPH a weboldalán tegye közzé a mentesített központi bankok listáját.

4. módosítás

A rendelettervezet 1. cikkének (6) bekezdése
Az 1060/2009/EK rendelet 5a. cikkének módosítása

„5a. cikk A pénzügyi intézmények túlzott hagyatkozása a hitelminősítésekre A tőzsdén kívüli származtatott ügyletekről, a központi szerződő felekről és a kereskedési adattárakról szóló, 201x. xxx. xx-i xx/201x/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletben meghatározott hitelintézetek, befektetési vállalkozások, biztosítóintézetek és viszontbiztosítók, foglalkoztatói nyugellátást szolgáltató intézmények, alapkezelő és befektetési társaságok, alternatívbefektetésialap-kezelők és központi szerződő felek elvégzik saját hitelkockázat-értékelésüket és valamely jogalany vagy pénzügyi eszköz hitelképességének értékelése során nem támaszkodnak kizárólag és mechanikusan a hitelminősítésekre. Az e vállalkozások felügyeletéért felelős illetékes hatóságok szigorúan ellenőrzik a vállalkozások hitelminősítési folyamatait.”	„5a. cikk A pénzügyi intézmények túlzott hagyatkozása a hitelminősítésekre A tőzsdén kívüli származtatott ügyletekről, a központi szerződő felekről és a kereskedési adattárakról szóló, 201x. xxx. xx-i xx/201x/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletben meghatározott hitelintézetek, befektetési vállalkozások, biztosítóintézetek és viszontbiztosítók, foglalkoztatói nyugellátást szolgáltató intézmények, alapkezelő és befektetési társaságok, alternatívbefektetésialap-kezelők és központi szerződő felek elvégzik saját hitelkockázat-értékelésüket és valamely jogalany vagy pénzügyi eszköz hitelképességének értékelése során nem támaszkodnak kizárólag és mechanikusan a hitelminősítésekre. Az e vállalkozások felügyeletéért felelős illetékes hatóságok szigorúan ellenőrzik a vállalkozások hitelminősítési folyamatait, figyelembe véve a vállalkozás tevékenységeinek jellegét, nagyságát és összetettségét.”

Magyarázat

A javasolt módosítások indoka a vélemény 1.1. és 1.2. pontjában került kifejtésre.

A Bizottság által javasolt szöveg

Az EKB által javasolt módosítások (1)

5. módosítás

A rendelettervezet 1. cikkének (6) bekezdése
Az 1060/2009/EK rendelet 5b. cikkének módosítása

„5b. cikk

Az európai felügyeleti hatóságok és az Európai Rendszerkockázati Testület hagyatkozása a hitelminősítésekre

Az 1093/2010/EU európai parlamenti és tanácsi rendelettel (*) létrehozott európai felügyeleti hatóság (Európai Bankhatóság, EBH), az 1094/2010/EU európai parlamenti és tanácsi rendelettel (**) létrehozott európai felügyeleti hatóság (az Európai Biztosítás- és Foglalkoztatáspolitikai Hatóság, EBFH) és az EÉPH iránymutatásaiban, ajánlásaiban és technikai standardtervezeteiben nem hivatkozhat hitelminősítésekre, amennyiben e hivatkozások esetében fennáll a veszélye annak, hogy az illetékes hatóságok vagy a pénzügyi piacok szereplőinek a hitelminősítésekre való mechanikus hagyatkozását eredményezik. Ennek megfelelően az EBH, az EBFH és az EÉPH legkésőbb 2013. december 31-ig a meglévő iránymutatásokban és ajánlásokban szereplő, hitelminősítésekre történő valamennyi hivatkozást felülvizsgálja és adott esetben eltávolítja.

A pénzügyi rendszer európai uniós makroprudenciális felügyeletéről és az Európai Rendszerkockázati Testület létrehozásáról szóló, 2010. november 24-i 1092/2010/EU európai parlamenti és tanácsi rendelettel (***) létrehozott Európai Rendszerkockázati Testület (ERKT) figyelemzetésében és ajánlásaiban nem hivatkozhat hitelminősítésekre, amennyiben e hivatkozások esetében fennáll a veszélye annak, hogy a hitelminősítésekre való mechanikus hagyatkozást eredményeznek.”

„5b. cikk

Az európai felügyeleti hatóságok és az Európai Rendszerkockázati Testület hagyatkozása a hitelminősítésekre

Az 1093/2010/EU európai parlamenti és tanácsi rendelettel (*) létrehozott európai felügyeleti hatóság (Európai Bankhatóság, EBH), az 1094/2010/EU európai parlamenti és tanácsi rendelettel (**) létrehozott európai felügyeleti hatóság (az Európai Biztosítás- és Foglalkoztatáspolitikai Hatóság, EBFH) és az EÉPH iránymutatásaiban, ajánlásaiban és technikai standardtervezeteiben nem hivatkozhat hitelminősítésekre, amennyiben e hivatkozások esetében fennáll a veszélye annak, hogy az illetékes hatóságok vagy a pénzügyi piacok szereplőinek a hitelminősítésekre való mechanikus hagyatkozását eredményezik. Ennek megfelelően az EBH, az EBFH és az EÉPH legkésőbb 2013. december 31-ig a meglévő iránymutatásokban és ajánlásokban szereplő, hitelminősítésekre történő valamennyi hivatkozást felülvizsgálja és adott esetben eltávolítja.

A pénzügyi rendszer európai uniós makroprudenciális felügyeletéről és az Európai Rendszerkockázati Testület létrehozásáról szóló, 2010. november 24-i 1092/2010/EU európai parlamenti és tanácsi rendelettel (***) létrehozott Európai Rendszerkockázati Testület (ERKT) figyelemzetésében és ajánlásaiban nem hivatkozhat hitelminősítésekre, amennyiben e hivatkozások esetében fennáll a veszélye annak, hogy a hitelminősítésekre való mechanikus hagyatkozást eredményeznek.”

Magyarázat

A javasolt módosítások indoka a vélemény 1.3–1.8. pontjában került kifejtésre.

6. módosítás

A rendelettervezet 1. cikkének (14) bekezdése
Az 1060/2009/EK rendelet 11a. cikkének módosítása

„11a. cikk

Európai minősítési mutató

1. A nyilvántartásba vett és a hitelesített hitelminősítő intézetek hitelminősítés vagy hitelminősítési kilátás kiadásakor minősítési információkat nyújtanak az EÉPH-nak, többek között a minősített eszköz minősítésére és kilátásaira, a minősítés és a minősítési cselekmény típusára, valamint a közzététel napjára és időpontjára vonatkozóan. A benyújtott hitelminősítés a 21. cikk (4a) bekezdésének a) pontjában említett harmonizált minősítési skálán alapul.

2. Az EÉPH európai minősítési mutatót hoz létre, amely magában foglal minden, az (1) bekezdésnek megfelelően az EÉPH-hoz benyújtott hitelminősítést, valamint

„11a. cikk

Európai minősítési ~~mutató~~ **platform**

1. A nyilvántartásba vett és a hitelesített hitelminősítő intézetek hitelminősítés vagy hitelminősítési kilátás kiadásakor minősítési információkat nyújtanak az EÉPH-nak, többek között a minősített eszköz minősítésére és kilátásaira, a minősítés és a minősítési cselekmény típusára, valamint a közzététel napjára és időpontjára vonatkozóan. A benyújtott hitelminősítés a 21. cikk (4a) bekezdésének a) pontjában említett harmonizált minősítési skálán alapul.

2. Az EÉPH európai minősítési ~~mutatót~~ **platformot** hoz létre, amely magában foglal minden, az (1) bekezdésnek megfelelően az EÉPH-hoz benyújtott

A Bizottság által javasolt szöveg	Az EKB által javasolt módosítások ⁽¹⁾
egy aggregát minősítési mutatót valamennyi minősített, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírra vonatkozóan. A mutató és az egyes hitelminősítések közzétételre kerülnek az EÉPH honlapján.”	hitelminősítést, valamint egy aggregát minősítési mutatót valamennyi minősített, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírra vonatkozóan. A mutató és az egyes hitelminősítések közzétételre kerülnek az EÉPH honlapján.”

Magyarázat

A javasolt módosítások indoka a vélemény 2.3–2.5. pontjában került kifejtésre. A cikk címe is megfelelően módosul.

7. módosítás

A rendelettervezet 1. cikke (18) bekezdésének b) pontja
Lásd az 1060/2009/EK rendelet javasolt új 21. cikkének (4a) bekezdését.

„(4a) Az EÉPH szabályozástechnikai standardtervezetet dolgoz ki az alábbiak pontos meghatározására:	„(4a) Az EÉPH szabályozástechnikai standardtervezetet dolgoz ki az alábbiak pontos meghatározására:
a) a 11a. cikkkel összhangban a nyilvántartásba vett és a hitelesített hitelminősítő intézetek által alkalmazandó, harmonizált standard minősítési skála, amely a hitelkockázat mérésére szolgáló mértékrendszeren, valamint a minősítési kategóriák számán és az egyes minősítési kategóriák határértékein alapul majd;	a) a 11a. cikkkel összhangban a nyilvántartásba vett és a hitelesített hitelminősítő intézetek által alkalmazandó, harmonizált standard minősítési skála, amely a hitelkockázat mérésére szolgáló mértékrendszeren, valamint a minősítési kategóriák számán és az egyes minősítési kategóriák határértékein alapul majd;
[...].”	[...].”

Magyarázat

A javasolt módosítások indoka a vélemény 2.3–2.5. pontjában került kifejtésre.

8. módosítás

A rendelettervezet 1. cikke (18) bekezdésének ba) pontja (új)
Az 1060/2009/EK rendelet 21. cikkének (4b) bekezdése (új)

Nincs szöveg.	„ 4b. Az EÉPH 2015 decemberéig az EBH-val és az EFBH-val együttműködésben felülvizsgálja a nyilvántartásba vett és tanúsított hitelminősítő ügynökségek által kiadott hitelminősítések tekintetében harmonizált minősítési skála létrehozásának megvalósíthatóságát, és erről beszámol a Bizottságnak.”

Magyarázat

A javasolt módosítások indoka a vélemény 2.3–2.5. pontjában került kifejtésre.

9. módosítás

A rendelettervezet 1. cikke (24) bekezdésének c) pontja (új)
Az 1060/2009/EK rendelet 39. cikkének (5) bekezdése (új)

Nincs szöveg.	„(5) Az EÉBH, az EBH és az EFBH 2014. december 31-ig beszámol a Bizottságnak a külső hitelminősítéskre való túlzott hagyatkozás csökkentése érdekében hozott intézkedésekről, és értékeli a lehetséges alternatívák lehetőségét vagy kiegészíti a meglévő modelleket. Az EKB és az Európai Rendszerkockázati Testület makropudenciális és rendszerkockázati vonatkozásokban hozzájárul ehhez a jelentéshez.”

Magyarázat

A javasolt módosítások indoka a vélemény 2.3–2.8. pontjában került kifejtésre.

⁽¹⁾ A szövegben vastag betűvel szedve szerepel az Európai Központi Bank („EKB”) által beillesztésre javasolt új szöveg. A szövegben áthúzott betűvel szedve szerepelnek az EKB által törölni javasolt részek.

⁽²⁾ HL C ..., ... o.

⁽³⁾ Lásd a CON/2009/38 véleményt 8. pontját.

II. MELLÉKLET

AZ EUORENDSZER HITELMINŐSÍTŐ RENDSZERE

1. Az EKB-t közvetlenül érintik a hitelminősítő ügynökségek által az eurorendszer feladataival és kötelezettségeivel összefüggésben – konkrétan a monetáris politika vitelével kapcsolatban – nyújtott szolgáltatások. A hitelminősítő intézetekről szóló, 2009. szeptember 16-i 1060/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽¹⁾ sérelme nélkül az eurorendszer és azon tagállamok nemzeti központi bankjai (NKB-i), melyek pénzneme nem az euro, meghatározzák az annak biztosításához szükséges eljárásokat, szabályokat és kritériumokat, hogy a monetáris politikai műveletek tekintetében elfogadható eszközök vonatkozásában a magas hitelminőségi előírások teljesüljenek, és adott esetben meghatározzák a hitelminősítések központi banki műveletekben történő felhasználásának feltételeit⁽²⁾.
2. Az eurorendszer hitelminősítő rendszere (ECAF) az alábbi négy forrás egyikéből vesz figyelembe hitelminősítéseket: külső hitelminősítő intézetek (KHMI-k); az NKB-k belső hitelminősítő rendszerei (ICAS), valamely ügyfél belső minősítésen alapuló rendszere; vagy harmadik fél hitelminősítő eszközei. Ezekre a rendszerekre és eszközökre általános elfogadási kritériumok vonatkoznak, melyeket kiegészít a az eurorendszer monetáris politikai eszközökre és eljárásokra vonatkozó jogi keretének megfelelő, többéves teljesítményértékelő eljárás⁽³⁾. Az eurorendszer ezen túlmenően azokat az intézményi kritériumokat és jellemzőket is számításba veszi, amelyek az instrumentum birtokosa számára a garanciához hasonló védelmet biztosítanak. Az ECAF teljesítményértékelő rendszere évente egyszer utólagosan összeveti az elfogadható adósok összességének (statikus portfólió) megfigyelt fizetésektelenségi rátáját és az eurorendszernek az irányadó PD-n (nemteljesítés valószínűségén) alapuló hitelminőségi küszöbével⁽⁴⁾ és meghatározza a hitelkockázat azon legmagasabb szintjét, melyet az eurorendszer standard monetáris politikai műveleteiben fel kíván vállalni. A teljesítményértékelő rendszer célja, hogy összehasonlíthatóvá tegye a különféle rendszerekből és forrásokból származó hitelminősítések eredményeit. Az eurorendszer ugyanakkor felülbíráhatja ezeket az értékeléseket és fenntartja a jogot valamely eszköz használatának elutasítására vagy korlátozására a hitelminősítésre vonatkozó, általa jelentősnek tartott információ alapján.
3. A 2011 decemberében a banki hitelezés és a pénzügyi tevékenységek támogatására bejelentett intézkedések részeként⁽⁵⁾ a Kormányzótanács jelezte, hogy tágabb körben kell elfogadhatóvá tenni a hitelköveteléseket, azaz a bankkölcsönöket. Ezen túlmenően a Kormányzótanács üdvözölte a hitelkövetelések eurorendszer hitelműveleteiben harmonizált kritériumok alapján történő, szélesebb körű használatát, és bejelentette, hogy az eurorendszer megerősíti belső hitelminősítési kapacitásait. Ez egyben ösztönzi az esetleges külső hitelminősítőket, azaz a hitelminősítő ügynökségeket és a hitelminősítő eszközök nyújtóit, illetve a belső minősítésen alapuló rendszereket használó kereskedelmi bankokat, hogy kérjék ki az eurorendszer ECAF szerinti jóváhagyását⁽⁶⁾. Ezen túlmenően az EKB-nak – és különösen az eurorendszerbeli NKB-knak (mivel a hitelkövetelések szerződő feleire vonatkozó információk nemzeti szinten érhetőek el) – megfelelő belső hitelminősítési rendszereket kell bevezetniük. Ezért az eurorendszerbeli NKB-knak erősíteniük kell majd a hitelminősítő ügynökségek által nem minősített hitelek értékelésére vonatkozó képességüket. Jelenleg négy NKB-nál vannak belső minősítési rendszerek érvényben⁽⁷⁾. Ezeket a rendszereket az eurorendszer már most is alapos validálás és átfogó teljesítményértékelés alatt tartja.
4. Az államadósság-minősítésekkel kapcsolatban az eurorendszer bizonyította a hitelminősítő ügynökségektől való függetlenségét, és saját elbírálást alakított ki az államkötvények hitelminőségével kapcsolatban – az eurorendszer likviditási műveleteiben fedezetként elfogadhatóságuk vonatkozásában – azzal, hogy döntött az Európai Unióval, a Nemzetközi Valutaalappal és Görögország⁽⁸⁾, Írország⁽⁹⁾ és Portugália⁽¹⁰⁾ esetében az EKB-val egyeztetett gazdasági és pénzügyi kiigazítási program hatálya alatt álló euroövezeti tagállamok hitelminősítési követelményeinek felfüggesztéséről, és arról, hogy a felfüggesztést akkor szünteti be, ha értékelte Görögország kötvénytulajdonosok szülő adósságcsere ajánlat meghirdetésére vonatkozó döntésének az államkötvények hitelminőségére gyakorolt kedvezőtlen hatásait⁽¹¹⁾.

⁽¹⁾ HL L 302., 2009.11.17., 1. o.

⁽²⁾ Lásd a hitelminősítő intézetekről szóló 1060/2009/EK rendeletet módosító európai parlamenti és tanácsi rendeletre vonatkozó javaslatról szóló, 2009. április 21-i CON/2009/38 vélemény 1. módosítását.

⁽³⁾ Az eurorendszer monetáris politikai eszközeiről és eljárásairól szóló, 2011. szeptember 20-i EKB/2000/14 iránymutatást (HL L 331., 2011.12.14., 1. o.)

⁽⁴⁾ Lásd az EKB/2011/14 iránymutatás I. mellékletének 6.3.5. szakaszát.

⁽⁵⁾ Lásd az EKB 2011. december 8-i sajtóközleményét, amely elérhető az EKB weboldalán a <http://www.ecb.europa.eu> címen.

⁽⁶⁾ Lásd az EKB/2011/14 iránymutatás I. mellékletének 6.3.4. szakaszát.

⁽⁷⁾ Az ICAS hitelminősítő forrás jelenleg abból a négy hitelminősítő rendszerből áll, amelyet a Deutsche Bundesbank, a Banco de España, a Banque de France és az Österreichische Nationalbank működtet.

⁽⁸⁾ A 2010. május 6-i EKB/2010/3 határozat a görög kormány által kibocsátott vagy garantált forgalomképes adósságinstrumentumok elfogadhatóságához kapcsolódó átmeneti intézkedésekről (HL L 117., 2010.5.11., 102. o.)

⁽⁹⁾ A 2011. március 31-i EKB/2011/4 határozat az ír kormány által kibocsátott vagy garantált forgalomképes adósságinstrumentumok elfogadhatóságához kapcsolódó átmeneti intézkedésekről (HL L 94., 2011.4.8., 33. o.)

⁽¹⁰⁾ A 2011. július 7-i EKB/2011/10 határozat a portugál kormány által kibocsátott vagy garantált forgalomképes adósságinstrumentumok elfogadhatóságához kapcsolódó átmeneti intézkedésekről (HL L 182., 2011.7.12., 31. o.)

⁽¹¹⁾ A 2012. február 27-i EKB/2012/2 határozat a görög kormány által kibocsátott vagy garantált forgalomképes adósságinstrumentumok elfogadhatóságához kapcsolódó átmeneti intézkedésekről szóló EKB/2010/3 határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 59., 2012.3.1., 36. o.)

5. Ilyen előzmények után az eurorendszer megfelel azon FSB-eknek, mely szerint a központi bankoknak saját maguknak kell hitelminőségi döntéseiket meghozniuk a piaci műveletekben – akár fedezetként, akár egyszeri vételre – elfogadott pénzügyi eszközök tekintetében, és amelynek értelmében a központi banki szabályzatoknak kerülniük kell az olyan mechanikus megközelítést, mely a pénzügyi eszközök elfogadhatóságára és a haircutok szintjére vonatkozóan szükségtelenül hektikus és nagymértékű változásokhoz vezet, ami súlyosíthatja a hirtelen kilengéseket ⁽¹⁾. Ugyanakkor – amint azt a fentiekben jeleztük – az eurorendszer kész általában az ECAF-eljárások, szabályok, módszerek, és a belső hitelminősítő rendszerek által használt erőforrások folyamatos felülvizsgálatára.
-

⁽¹⁾ Az FSB-elvek III.1. elve – központi banki műveletek.